

Nr 137

Utlåtande i anledning av Kungl. Maj:ts proposition angående komplettering av riksstatsförslaget för budgetåret 1963/64 m. m., i vad propositionen avser avskrivning av oreglerade kapitalmedelsförluster för budgetåret 1962/63.

(4:e avd.)

I propositionen nr 150 (s. 36—39) har Kungl. Maj:t, under åberopande av bilagt utdrag av statsrådsprotokollet över finansärenden för den 26 april 1963, föreslagit riksdagen att å tilläggsstat till riksstaten för budgetåret 1962/63 till Avskrivning av oreglerade kapitalmedelsförluster anvisa ett anslag av 452 000 000 kr.

Departementschefen erinrar om att han i årets statsverksproposition (Bil. 1, s. 30) berört frågan om den retroaktiva reglering av avskrivningarna inom vissa kapitalfonder, som enligt gällande budgetteknik påkallas sedan förräntningskravet på statens investeringar i allmänhet höjts till 5 procent. Kungl. Maj:t har sedermera, genom beslut den 1 februari 1963, uppdragit åt riksrevisionsverket att dels verkställa en beräkning av det ytterligare behov av avskrivningsmedel under statens kapitalfonder vid utgången av budgetåret 1962/63 som sålunda uppkommer, dels utarbeta förslag till hur detta behov av ytterligare avskrivningsmedel bör täckas. Riksrevisionsverket har med skrivelse den 1 april 1963 inkommit med den begärda beräkningen och avgivit förslag i ämnet.

Riksrevisionsverket anför att höjningen av förräntningskravet på statens investeringar medför behov av ytterligare avskrivningsmedel endast inom sådana fonder som är inrättade för utlåning och beträffande vilka utlåningsvillkoren inte ansluter sig till nu gällande normalränta. Verket har i huvudsak ansett sig kunna begränsa undersökningen till statens utlåningsfonder.

Det av verket sålunda framräknade behovet av ytterligare avskrivningsmedel för statens kapitalfonder vid utgången av budgetåret 1962/63 uppgår till i runt tal 411 milj. kr., varav huvuddelen eller 315 milj. kr. hänförs till lånefonden för bostadsbyggande, 41 milj. kr. till lånefonden för bostadsförsörjning för mindre bemedlade barnrika familjer, 25 milj. kr. till egna-hemslånefonden och 18 milj. kr. till fonden för låneunderstöd. Beträffande beräkningen för de olika fonderna lämnas en å s. 37 och 38 i propositionen intagen redogörelse.

Departementschefen anför därefter följande.

I fråga om sättet att täcka det sålunda beräknade behovet av ytterligare avskrivningsmedel om sammanlagt 410 656 000 kr. föreslår riksrevisionsverket, att till fonden för oreglerade kapitalmedelsförluster anvisas ett anslag å motsvarande belopp å tilläggsstat till riksstaten för budgetåret 1962/63. Ifrågavarande avskrivningsbelopp bör per den 30 juni 1963 få överföras från fonden för oreglerade kapitalmedelsförluster till respektive kapitalfonders avskrivningskonton, med den fördelning som angivits i riksrevisionsverkets ovan återgivna skrivelse.

Jag har intet att erinra mot de av riksrevisionsverket utförda beräkningarna och ansluter mig också till den av riksrevisionsverket förordade metoden för avskrivningsbehovets täckning. Beloppet bör därvid uppföras med 411 000 000 kr.

I årets statsverksproposition (Bil. 12, s. 142) anmälde chefen för handelsdepartementet att Aktiebolaget Oljetransits anläggning vid Trondheimsfjorden inte kan utnyttjas för kommersiell drift i sådan skala, att täckning erhålles för ränta och amortering å de lån som lämnats bolaget. De anslag som anvisats för ändamålet borde därför avskrivnas med 100 procent. Erforderliga medel skulle äskas i annat sammanhang.

I propositionen nr 25 till årets riksdag angående anslag till stöd åt Aktiebolaget Statsgruvor har vidare chefen för handelsdepartementet tagit upp frågan om avskrivning av det bokförda värdet av statens aktier i samma bolag. Någon utdelning av aktierna har hittills inte förekommit och påräknas inte heller för framtiden. Även i detta fall skulle erforderligt avskrivningsanslag äskas i annat sammanhang.

Jag får nu återkomma till dessa frågor. Under budgetåren 1956/57—1962/63 har under fonden för låneunderstöd till lån till Aktiebolaget Oljetransit anvisats sammanlagt 29 milj. kr. Aktierna i Aktiebolaget Statsgruvor är i statens räkenskaper upptagna till ett värde av 12 milj. kr. I fråga om Aktiebolaget Oljetransit förordar jag att medel anvisas för omedelbar avskrivning av de i statsbokföringen uppförda tillgångsvärdena. Vad Aktiebolaget Statsgruvor beträffar finner jag det ännu ovisst i vilken mån nedskrivning av statskapitalet slutligen bör ske. Jag förordar emellertid att medel nu reserveras på fonden för oreglerade kapitalmedelsförluster för att täcka det avskrivningsbehov som kan visa sig påkallat. För nämnda båda ändamål föreslår jag en medelsanvisning av $(29 + 12 =)$ 41 milj. kr.

Sammanlagt bör sålunda till avskrivning av oreglerade kapitalmedelsförluster anvisas $(411\,000\,000 + 41\,000\,000 =)$ 452 000 000 kr.

Utskottet har icke funnit anledning till erinran mot den sålunda framlagda anslagsberäkningen eller vad av departementschefen därvid anförts. Utskottet hemställer följaktligen,

att riksdagen må till *Avskrivning av oreglerade kapitalmedelsförluster* å tilläggsstat II till riksstaten för budgetåret 1962/63 anvisa ett anslag av 452 000 000 kr.

Stockholm den 21 maj 1963

På statsutskottets vägnar:

ERNST V. STAXÄNG

Närvarande: se under utlåtandet nr 140.